

OBČINA VOJNIK
4. SEJA OBČINSKEGA SVETA
8. TOČKA
Datum: 28.2.2019

Predlagatelj: Egidij Čretnik, predsednik Odbora za finance in občinsko premoženje

NAJEM CENTER PONOVNE UPORABE

Center ponovne uporabe, CPU, izvajanje postopkov za ponovno uporabo rabljene opreme d.o.o., so.p. deluje v prostorih občine Vojnik že od leta 2012. Najprej je deloval na naslovu Celjske ceste 14, Vojnik v prostorih velikosti 65,10 m². V letih 2009, 2010 in 2011 so bila za te poslovne prostore objavljena javna zbiranja ponudb za prodajo, vendar ni bilo danih ponudb. S strani Inštituta za okolje in prostor je bil podan predlog, da se v teh prostorih odpre »zelena trgovina«, s katero bi občanom omogočili, da manjše kose rabljene opreme oddajo. Na tej lokaciji se izvajala tudi manjša popravila in čiščenje ter prodaja funkcionalno uporabnih rabljenih izdelkov. CPU ima za navedene prostore sklenjeno pogodbo za določen čas.

Zaradi razširitve ponudbe in vzpostavitve Medgeneracijskega centra Vojnik je s strani CPU prišla pobuda za najem dodatnih prostorov na naslovu Celjska cesta 10, Vojnik. Ena od dejavnosti občine je tudi skrb za socialno ogrožene, invalide in ostarele. Medgeneracijski center je namenjen prebivalcem lokalne skupnosti, ciljno pa izvajajo aktivnosti, ki med seboj povezujejo različne generacije. Prostor na naslovu Celjska cesta 10 obsegajo 89 m², na podlagi najemne pogodbe pa jih za svoje dejavnosti uporablja CPU in zaposlitveni center EKO-TCE. Najemni pogodbi s CPU sta bili sklenjeni za določen čas, saj ni bilo mogoče predvideti, kakšen bo odziv in potreba po tovrstni dejavnosti v lokalnem okolju. Po nekajletnem delovanju opažamo, da interes je in predlagamo sklenitev najemne pogodbe za nedoločen čas, po postopku, ki ga določa Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDLS-1). Predlagamo sklenitev najemne pogodbe z najemnino 1 EUR/m². Prostor so v starem trškem jedru, v njih je prisotna vlaga, za lokalno skupnost pa je pozitivno, da se v njih odvijajo dejavnosti. V letu 2014, pred vzpostavitvijo Medgeneracijskega centra je občina imela razgovore tudi z Javnim zavodom Socio iz Celja, ki pa je ponudil zgolj koordinacijo centra, finančne stroške (dva zaposlena, materialni stroški in prostor) pa bi bil strošek občine. V primeru Centra ponovne uporabe pa stroške zaposlenih, materialne stroške in strošek najemnine krije CPU.

Direktorica dr. Marinka Vovk je na seji Odbora za finance in občinsko premoženje, ki je potekala v prostorih CPU, Celjska cesta 10, Vojnik predstavila delovanje Centra ponovne uporabe, zaposlitvenega centra in Medgeneracijskega centra Vojnik in vpliv delovanja na lokalno skupnost.

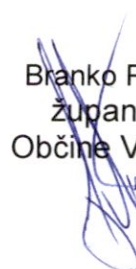
PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Vojnik, na 4. seji, dne 28.2.2019 sprejme sprejme sklep, da se prostori na naslovu Celjska cesta 14, Vojnik v izmeri 65,10 m² in prostori na naslovu Celjska cesta 10, Vojnik v izmeri 89,00m² oddajo v najem Centru ponovne uporabe d.o.o. in EKO-TCE d.o.o. za nedoločen čas za najemnino 1 EUR/m², po postopku Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Pripravila:
Tanja Golec Prevoršek

Branko Petre
župan
Občine Vojnik

MEDGENERACIJSKI CENTER VOJNIK (Kamrica)

Medgeneracijski center Vojnik - Kamrica na Celjski cesti 10 v Vojniku povezuje generacije, že od prazničnega meseca decembra 2014. MG Center Kamrica je namenjena prebivalcem lokalne skupnosti, društvom, zavodom, pri čemer se ciljno izvajajo aktivnosti, ki povezujejo med seboj različne generacije. Medgeneracijski center Vojnik je nastal v sodelovanju s Centrom ponovne uporabe in Občino Vojnik. Kot pravna oseba deluje kot socialno podjetje, saj izvaja aktivnosti socialnega podjetništva in zaposluje ranljive skupine, hkrati pa izvaja socialno in zaposlitveno rehabilitacijo. Sodobni trendi v vsakdanjem življenju spodbujajo k promociji lokalne samooskrbe, pridobitev in izmenjava praktičnih znanj s področja šivanja, popravila oblačil, prenove manjših kosov pohištva in ponovne uporabe s ciljem zmanjšanja obremenjevanja okolja in kreativnega načina življenja. Prostor je po daljšem času spet oživel, v njem je izključno oprema iz časa naših babic s pridihom sodobne umetnosti, ki postaja trend. Tudi posoda in drugi izdelki so zbrani v centrih ponovne uporabe, tako da je to prvi medgeneracijski center, ki je opremljen izključno z izdelki, ki bi postali odpadki. To je tudi dodana vrednost mestnega jedra Vojnika, kajti z medgeneracijskim centrom se je vrnila nostalgija, retro izdelki in z njimi želja po ustvarjalnosti in medgeneracijskem druženju.

Medgeneracijski center v Vojniku je namenjen prebivalcem lokalne skupnosti, ciljno pa izvaja aktivnosti, ki povezujejo med seboj različne generacije in prispeva k večji kakovosti življenja, še posebej starejših. V njem se srečujejo, družijo in ustvarjajo različne generacije, ki si izmenjujejo praktična znanja s področij vseživljenjskega učenja, praktičnih znanj šivanja, pletenja, oblikovanja, preiskovanja receptov, izmenjave semen in izkušenj na področju pridelave zdrave hrane ter preoblikovanja izdelkov. Z izvajanjem medgeneracijskih aktivnosti prispevamo k večji kakovosti življenja vseh generacij na območju občine Vojnik, hkrati pa ohranjamo živo kulturno dediščino in promoviramo skrb za lastno zdravje in družbeno odgovornost.

Z rednimi tedenskimi delavnicami za različne generacije približujejo stare obrti, spretnosti in znanja ter spodbujajo razvoj in zlasti lokalno zeleno podjetništvo.

IZVAJANJE PROGRAMA MEDGENERACIJSKEGA CENTRA VOJNIK

Aktivnosti medgeneracijskega centra Vojnik

- 1. Dnevne medgeneracijske aktivnosti**
 - 1.1 Lokana samooskrba: praktične delavnice zdrave priprave hrane (od pridelave do priprave)
 - 1.2 Delavnice izdelovanja in oblikovanja iz rabljenega tekstila, papirja in drugih materialov
 - 1.3 Re-design manjših kosov pohištva (predelava/obnova manjših kosov pohištva, tehnike barvanja, tapiciranja, okolju prijazne obnove v vintage stilu)
- 2. Razvoj in promocija medgeneracijskega sodelovanja in druženja v okviru izvajanja programov** (kreativnost pri iskanju zaposlitve, uporaba sodobnih IT naprav za starejše, zeliščarstvo, permakultura..)
- 3. Sodelovanje z društvi iz regionalnega okolja** z namenom izvajanja medgeneracijskih delavnic za otroke in starejše
- 4. Priložnostni dogodki** (strokovna predavanja tujih in domačih strokovnjakov in poznavalcev s področja trajnostnega življenja, osebnostne rasti in samopodobe, prilagojeno tudi za najstnike)
- 5. Ohranjanje tradicionalnih obrti**, mletje žita na kamen, uporaba izdelkov preteklosti

Sodobni trendi v vsakdanjem življenju spodbujajo k promociji lokalne samooskrbe, pridobitev in izmenjavo praktičnih znanj s področja šivanja, popravila oblačil, prenove manjših kosov pohištva in ponovne uporabe s ciljem zmanjšanja obremenjevanja okolja in kreativnega načina življenja. Prostor, kjer se nahaja Kamrica je oživel, v njem pa je izključno oprema iz časa naših babic s pridihom sodobne umetnosti, ki postaja trend. Tudi posoda in drugi izdelki so zbrani v centrih ponovne uporabe, tako da je to prvi medgeneracijski center, ki je opremljen izključno z izdelki, ki bi postali po sistemu kroženja virov. To je tudi dodana vrednost mestnega jedra Vojnika, kajti z medgeneracijskim centrom se je vrnila nostalgija, retro izdelki in z njimi želja po ustvarjalnosti in medgeneracijskem druženju.

Z namenom spodbujanja kroženja, tako na področju znanj, izdelkov, prehrane in podjetništva prispevamo k povečanju družbene odgovornosti. Kreativni rojstnodnevni dogodki za otroke so postali stalnica, saj otroci in starši želijo doživeti izkušnje, ki ostanejo otrokom v spominu bolj kot materialno obdarovanje.

PRILOŽNOST ZA RAZVOJ LOKALNE SKUPNOSTI

MGC Vojnik razvija novo paradigmo medgeneracijskega učenja, kot sta strokovno opredelila to področje Newman in Hatton-Yeo, saj gre za načrtovane dejavnosti, ki namerno povežejo različne generacije, da izmenjujejo svoje izkušnje, ki prinašajo obojestransko korist. To definicijo lahko zasledimo v opredelitvi dela v Kamrici, ki v medgeneracijsko učenje vključuje izmenjavo informacij, razmišljanj, občutenj in izkušenj med dvema generacijama, kar obogati vse vključene. Cilj medgeneracijskega učenja je povezati ljudi v namenske, vzajemno koristne dejavnosti, ki spodbujajo večje razumevanje in spoštovanje med generacijami in lahko prispevajo tudi k izgrajevanju kohezivnejših skupnosti. V uspešnih medgeneracijskih programih se krepi samopodoba obeh generacij ter medsebojna zavest in razumevanje mlajše in starejše generacije. V takšnih programih, kjer sta vključeni vsaj dve sosedsko in družinsko nepovezani generaciji, imajo medsebojne koristi vsi udeleženci; mlajši in starejši udeleženci se uvajajo v nove družbene vloge, razvijajo se medgeneracijski odnosi.

Opažamo, da ima vse več mladih redke stike s starejšimi člani svojih družin, ki bi jim lahko s svojimi izkušnjami in modrostjo nudili oporo pri njihovem odraščanju in učenju ter brezpogojno ljubezen in razumevanje. Zaradi omejenih stikov z mlajšimi družinskimi člani so tudi stari starši prikrajšani za neposredno seznanjanje s sodobnimi družbenimi dogajanjem ali novimi tehnologijami, za vitalnost in pripadnost, kar bi jim lahko nudili mlajši, če bi živeli prostorsko bližje. Obe skupini izgubljata zanesljivo podporo, ki jo lahko nudijo družinski člani iz nasprotnega konca življenjskega kontinuuma. Raziskovalci in praktiki, ki preučujejo področja družine, odraščanja, staranja in izobraževanja, ugotavljajo, da je treba ustvariti priložnosti za medgeneracijsko učenje, ki bi združevale nebiološko povezane otroke, mladino in starejše odrasle. Rezultati raziskav so pokazali, da se starejši z veseljem udeležujejo učenja v starostno mešanih skupinah, saj radi delijo svoje izkušnje z mladimi in se učijo od njih.

VLOGA MEDGENERACIJSKEGA SODELOVANJA V SKUPNOSTI, KI GA IZVAJA KAMRICA

Medgeneracijsko sodelovanje se lahko tesno povezuje z učenjem v prostorih, ki bi sicer bili prazni ali bi izvajali zgolj trgovsko dejavnost in so v občinski lasti. Takšni prostori, kot je Kamrica lahko ogromno prispevajo k povezovanju lokalne skupnosti. Takšni interesi so na primer: skupna tradicija, kulturna dediščina, skupna identiteta, pripadnost in zvestoba kraju, socialne vezi v soseski ali kraju, solidarnostna pomoč, prizadevanje za skupno moč, skupno delovanje za spremembe in podobno.

Načrtovalci modelov blaginje, zaradi demografskih trendov sodobnih družb, opozarjajo na potrebo po ponovnem premisleku o našem razumevanju staranja in starih ljudi. V času, ko se upokojuje generacija »baby boom«, moramo spoznati, da lahko stari ljudje postanejo pomembni viri učenja in bogastva njihovih skupnosti. To je tudi razlog, da bi morali načrtovalci javnih politik zagotoviti okvire, znotraj katerih bi promovirali aktivno staranje vseh starejših državljanov. V času, ko se podaljšuje delovna doba, lahko starejši delavci prevzamejo aktivno vlogo pri nudenju podpore mlajšim sodelavcem, s tem pa prispevajo tudi k razvoju uspešnega in vzdržljivega gospodarstva. V času, ko nenehno naraščata pomen izobraževanja za konkurenčnost gospodarstva in hkrati zaskrbljenost glede deleža osipnikov med mladimi ljudmi, lahko starejši igrajo pomembno vlogo kot mentorji in svetovalci mladim pri njihovem doseganju boljših učnih rezultatov in oblikovanju pozitivne samopodobe, s tem pa predstavljajo tudi pomembne dodatne vire v izobraževalnih sistemih. V družbi, ki se nenehno spreminja zaradi novih tehnologij in povečane mobilnosti ljudi, je izredno pomembno, da imajo ljudje možnost svojo prihodnost zasnovati na razumevanju preteklosti. To pa vključuje kulturo kot pomemben del naše identitete. Pri tem bi bilo treba okrepiti vlogo starejših kot pomembnih prenašalcev kulture na mlajše generacije. Ker postajajo lokalne skupnosti vse bolj raznolike glede sestave prebivalstva, lahko starejši v medgeneracijskem učenju spodbujajo medkulturno razumevanje. Raziskave potrjujejo, da starejši pomembno prispevajo k rasti socialnega kapitala v skupnosti in sodelujejo v razvoju skupnosti, kjer se visoko cenijo civilni angažma, prostovoljstvo, solidarnost in sodelovanje vseh posameznikov. Starejši s svojo prisotnostjo v skupnostih in bivanjskih soseskah igrajo pomembno vlogo kot izobraževalci in svetovalci pri krepitvi samozavesti in samopodobe ter pri pridobivanju moči mladih v družbi.

Ta doprinos v lokalni skupnosti uresničuje Kamrica z izvajanjem številnih dejavnosti, ki so programsko razporejene tekom celetnega leta in nudijo celoviti možnost vključevanja različnim generacijam.

Neprofitnost: Center ponovne uporabe (CPU) z enoto medgeneracijskega centra Vojnik deluje po načelih socialnega podjetništva in je oblika podjetništva, ki spodbuja zlasti lokalne prebivalce k iskanju novih priložnosti za boljše kakovost življenja. Deluje po [Zakonu o socialnem podjetništvu](#).

Na lokaciji Celjska 10 deluje tudi zaposlitveni center EKO-TCE, ki zaposluje invalide z zaščitnimi zaposlitvami. Tako omogočamo zaposlovanje invalidom in lokalno produkcijo izdelkov po načelu zaprte zanke, kar je prispevek k zmanjševanju odpadkov.

V Vojniku bo v okviru dejavnosti EKO-TCE in Medgeneracijskega centra Vojnik in trajnostno usmerjene Občine Vojnik deluje tudi prvi »Repair Café« v Sloveniji. Svetovna veriga tovrstnih kavarnic s popravili omogoča učenje o popravilih za različne izdelke, kar omogoča njihovo daljšo uporabo in prispeva h krožnemu gospodarstvu. Skodelica kave ima zgodbo, saj skupaj z obiskovalcem gre v njegov dom, kjer ga spominja, da tusi v naravi vse kroži. Strokovnjaki EKO-TCE in prostovoljci so na voljo za pomoč pri popravilih in preobrazbi izdelkov. Na voljo so orodja in materiali, tako da se obiskovalci lahko naučijo najosnovnejših veščin o popravilih na njihovih izdelkih. Ljudje od doma prinesejo na popravilo izdelke, kot so manjši kosi pohištva, oblačila, gospodinjski izdelki, nakit, igrače, posodo in drugo... karkoli bi še želeli uporabljati in je mogoče popraviti. Ob sodelovanju strokovnjakov v kavarnici popravil se vedno najde nekdo, ki zna popraviti različne izdelke in ima znanje in izkušnje. Ker lastnik izdelka sodeluje pri popravilu, se tako nauči novih veščin, ki so hkrati pomembne za zmanjšanje porabe surovin, energije, vode, kemikalij, emisij CO₂. Pri obisku Repair Café dogodka se obiskovalec sreča s sosedom ali z nekom iz istega kraja, kar pomembno prispeva k reševanju aktualnih družbenih problemov, kot so osamljenost, potrtost, depresija in občutek nepomembnosti v družbi.

Simona Rachle, strokovna vodja
dr. Marinka Vovk, direktorica